

چرا پاکستان میخواهد افغانستان با او تفاهمنامه استخباراتی را امضا کند؟

بلاخره جنگ های افغانستان از جنگ های مشیت و یخن به جنگ اقتصادی منطقه تبدیل گردید. کلید این جنگ در دست افغانستان قرار خواهد گرفت زیرا نقطه زور آزمائی افغانستان میباشد. افغانستان با زرنگی میتواند از این مقطع نفع را بخود کمائی کند.

پاکستان با همکاری دولت چین میخواهد بندر گوادر را به سرمایه 42 میلیارد دالر در ایالت بلوچستان اعمار نماید تا از آن طریق خویش را به کشور های آسیا میانه و روسیه نزدیک سازد. بندر گوادر در 72 کیلومتری بندر چابهار ایران اعمار میگردد.

از طرف دیگر هندوستان افغانستان ایران روسیه و کشور های آسیای میانه علاقه دارد تا در بندر چابهار ایران سرمایه گذاری نمایند. دولت ایران این بندر را در اختیار هند قرار داده تا از این طریق راه بحری را برای کشورهای آسیای میانه باز سازد. دولت هند با قرار داد معادن آهن حاجیگک خواست تا خط آهن را از معادن مذکور الی چابهار بنا کند. طی چند سال گذشته به نسبت بی امنی نتوانست در مورد سرمایه گذاری نماید. در حقیقت دولت پاکستان توسط طالبان مانع ساختن سرک حلقوی بین قیصار مرغاب و استخراج معادن حاجیگک گردیده است. پاکستان فقط منتظر خروج قطعات خارجی از افغانستان بود تا پس از آن دست بکار شده مانع استخراج معادن توسط هندیها گردد. امکان آن هم می رود که خود چشم به این معدن دوخته باشد.

دولت ترکیه که دوست دیرینه افغانستان است نیز از این قضایا دور نبوده میخواهد که خط ریل بین ترکیه و هرات را با همکاری کشور ایران وصل دهد. کار این خطوط جریان داشته پس از 10 سال به بهره برداری سپرده خواهد شد. امتعه ترکی با کفایت تر از امتعه پاکستانی و چینیائی می باشد. با تکمیل شدن این خط تجارت با ایران و ترکیه بیشتر شده ضربه دیگر بالای تجارت پاکستان وارد خواهد گردید.

مهمترین راه که افغانستان را از حالت کنونی اقتصادی و جنگ رها میبخشد راه چابهار است. زیرا این راه مقطع ئی نبوده دایمی خواهد بود. در حالیکه بندر گوادر و بندر کراچی پاکستان کوتاه مدت بوده با جزوی ترین تغییرات سیاسی و تبدیل رئیس جمهور بندر دوباره بروی افغانستان بسته خواهد شد. و یا افغانستان بخاطر باز نگهداشتن راه این بندر در گرو پاکستان باقی خواهد ماند.

دلایل که بندر چابهار افغانستان را از حالت کنونی به اوج طرقی میرساند قرار زیل است.

1. افغانستان با 9 کشور متحد گردیده این متحدین افغانستان را در بخش امنیتی و اقتصادی کمک میکند.

2. افغانستان با سلاح روسی عادت داشته و استفاده از این سلاح برای اردوی ما سهلتر از اسلحه امریکائی و متحدین آن میباشد. هکذا خرید آن سریع آسانتر میباشد.

3. در صورت متحد شدن با کشور های آسیای میانه روس ها قیمت تکنالوژی خود را از افغانستان نمی خواهد. قیمت یک هلوکوپتر روسی Mi-17 هژده میلیون دالر است نیم از این عدد قیمت تکنالوجی میباشد.

4. قرار است دولت هندوستان بندر چابهار را فری شاپ سازند تا تمام کشور های عضو بتواند گدام های تولیدات خویش را اعمار نموده در اختیار کشورهای عضو قرار دهند. درین صورت بازار صادرات افغانستان بیشتر خواهد شد. زیرا چابهار بازار خرید کشورهای عربی حوزه خلیج فارس نیز می گردد.

5. کوالیتی اقلام وارداتی افغانستان بهتر خواهد شد.

6. افغانستان سالانه به 2 میلیون تن متری یک نفت و گاز مایع، سمنت آهن و غیره ضرورت دارد. لازم است این اقلام را بدون دخالت سیاسی بدست آورد.

دلایل که پاکستان خوف دارد اینست که وی در یک حلقه سیاسی در محاصره اقتصادی قرار میگیرد. زیرا یکی از اهداف اعمار این بندر زیر فشار گرفتن پاکستان است. دولت هندوستان نیپال چین افغانستان که همسایه های پاکستان است دیگر ضرورت به خریداری محصولات پاکستانی نداشته و پاکستان از صدور مواد تولیداتی خویش عاجز خواهد ماند. بدین ترتیب صادرات پاکستان تنزیل نموده فابریکه های آن به رکود مواجه خواهد شد. بزرگترین مارکیت پاکستان افغانستان است. در حال حاضر زیاد ترین مواد خوراکی سمنت آهن کالا آرد و غیره افغانستان از پاکستان وارد می گردد. بدین منظور پاکستان تلاش دارد تا دولت افغانستان را فریب دهد تا مانع اعمار راه صدوری اموال تجارتي هند به آسیای میانه شود.

سیاست مداران افغانی میخواهد که هم صادرات پاکستان از بندر گوادر به کشور های آسیای میانه گردد و هم بندر چهار بهار میان کشور های آسیای میانه و هند باز گردد. در صورت که دولت افغانستان باشکل از اشکال مانع بندر چابهار گردد خیانت ملی بوده مرتکبین آن قابل جزا است. امید واریم که دولت ما چنین نخواهد کرد.

هر موافقت نامه با پاکستان اعتبار دایمی نداشته صرف زمانی و مقطع ئی میباشد با تبدیل ریس جمهور، یا نظام سیاسی پاکستان اعتبار تمام معاهدات از بین میرود اعتبار بالای پاکستان چندان بجا نیست.

جنگهای شمال افغانستان بکلی با این موضوع ارتباط دارد. یکی از وسیله فشار است تا افغانستان متحد پاکستان گردد. این پلان انگلیسها بود که میخواست پاکستان بدیل امریکا در افغانستان گردد. به نظر شخصی من امریکا با پلان پاکستان هم نظر است. اگر چه خلیل زاد در یک مصاحبه رسمی تلویزون بی بی سی مخالفت خود را با این تفاهمنامه اعلان داشت. بدین وسیله دیگر موجودیت طالبان در مناطق سواد وزیرستان میران شهر پاکستان ضرورت احساس نمیشد. اردو پاکستان با یک عملیات نمایشی آنها را به شمال افغانستان غرض تخریب پلانهای اقتصادی شمال افغانستان فرستاد تا مانع فعالیتهای اقتصادی هند ایران با کشورهای آسیای میانه گردند.

با خروج نیرو های خارجی جنگ در همان نکات تشدید یافته است که سر راه بناهای اقتصادی قرار دارد. محلات چون ولایت سرپل، شیندند هرات، وردوج بدخشان، المار و پشتون کوت فاریاب، امام صاحب کندز، بلخ و غیره در حال بی امن شدن قرار دارد تا از این طریق اردو و اقتصاد افغانستان تحت فشار قرار داده ثبات را از بین ببرند. در بی ثباتی هیچگاه کسی حاضر نیست که سرمایه گذاری نماید. همکاری با پاکستان در بخش های اقتصادی اجتماعی هیچ گونه ممانعت ندارد. ولی در بخش های نظامی و استخباراتی کنون هیچ گونه ضرورت احساس نمیشود. نواز شریف در طی سه بار حکومتش تلاش نموده است تا روابط خود را با کشورهای آسیای میانه نزدیک سازد. لازم دیده شد که اول روابط خود را با افغانستان نیک سازد تا به مقصد رسد. به همین منظور پاکستان دست دوستی را دراز نموده است. حال به دولت افغانستان تعلق دارد که در کدام موارد به موافقت میرسند.

بندر چابهار

بندر گوادر